nummer	fractie	pagina	Vraag	Antwoord
INL	CDA	8	Waarom zijn deze lasten opgenomen in de exploitatie en waarom worden deze niet uit de reserves gedekt? We hebben geen antwoord gekregen op onze vraag maar een algemene redenering. Graag nu wel antwoord op deze 2 vragen	Het aanvragen van extra budget in de begroting loopt altijd via de exploitatie. De enige uitzondering is het aanvragen van een investeringskrediet, waarvan de kapitaallasten in de exploitatie landen. De budgetten voor deze lasten kunnen niet als investering worden aangemerkt. Om deze reden zijn deze lasten opgenomen in de exploitatie. Zoals reeds beantwoord zijn er geen specifieke bestemmingsreserves waar aanspraak op gedaan kan worden. De algemene reserve zou gebruikt kunnen worden, maar zoals reeds beantwoord heeft dit een nadelig effect op de solvabiliteit.
INL	CDA	Alg	De gemeente ontvangt vanuit het rijk gelden voor de Bibliotheek, (WSOB) Dit is een bedrag van €105.000 volgens de septembercirculaire. Dit is een geoormerkte subsidie vanuit het Rijk. Waarom wordt deze niet in de begroting vernoemd? Waar gaat de ontvangen subsidie naar toe? en graag een uitsplitsing hiervan. Welk bedrag is er gereserveerd voor de verhuizing van de Bibliotheek van de Venloene naar het nieuwe dorpshuis?	Het gaat hier om een niet geoormerkte Rijksgelden waarvan de bestemming nader bepaald wordt. Voor de inrichting van de bibliotheek in het nieuwe dorpshuis is er binnen de aanbesteding een bedrag gereserveerd. Dit bedrag gaat richting een ton.
0,1	VVD	52	Het college is van mening dat deze uitbreiding noodzakelijk is om de organisatie in staat te stellen de toenemende wettelijke taken, beleidsopgaven en dienstverlening adequaat uit te voeren. De voorgestelde uitbreiding is gericht op het versterken van de basis van de organisatie, het verminderen van kwetsbaarheid en het beperken van afhankelijkheid van externe inhuur. De organisatie heeft het afgelopen jaar de toename aan vraagstukken opgevangen door extra inhuur te doen op specifieke onderdelen (financieel, juridisch, communicatie). Indien we hier geen structurele oplossing voor vinden zal het college noodzakelijkerwijs moeten kiezen tussen tijdelijke inhuur of minder adequaat om kunnen gaan met de diverse vraagstukken.In uitvoeringskracht zullen we dan moeten afremmen omdat gedegen advies op de componenten ontbreekt. De keuzes voor 2028 blijven onderdeel van de reguliere planning- en controlcyclus en kunnen indien nodig worden heroverwogen. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG**: Graag een overzicht van de vacatureruimte binnen de gemeente en welke vacatures nu vacant zijn? Hoeveel kosten zijn er met deze vactureuimte gemoeid als deze worden gevuld?	In overleg met de indiener van de vraag is besloten deze vraag niet te beantwoorden. De indiener komt hier mogelijk op terug tijdens de behandeling van de begroting.

1.2	CDA	17	In het antwoord dat gegeven is op de eerdere vraag staat een participatie optie. Wat is de reden dat de om het risico op onvoldoende draagvlak in de organisatie te benoemen in de begroting? Inhoeverre is het draagvlak in de organisatie nog verder een risico te benoemen in deze begroting?	Het benoemen van dit risico betekent niet dat er nu onvoldoende draagvlak is binnen de organisatie. De nieuwe visie kan alleen succesvol zijn wanneer deze breed wordt gedragen en toegepast. Daarom is draagvlak een belangrijke randvoorwaarde. Door medewerkers actief te betrekken bij het ontwikkelen van de visie vergroten we het draagvlak. Factoren zoals capaciteit, prioriteiten en andere organisatieontwikkelingen kunnen hier echter invloed op hebben. Daarom is dit risico opgenomen in de begroting.
1.1	VVD	7	Pag 7 Hoe verhoudt de afname van de rentelast vreemd vermogen zich, met de projecten op blz 10 en de genoemde lang vreemd vermogen blz 67? In het antwoord wordt verwezen naar liquiditeit, maar dat is niet de essentie van de vraag. Het gaat erom dat in tabel blz 67 de vaste schulden stijgen van 92 miljoen in 2027 naar 102 miljoen in 2030. En toch daalt de rentelast, hoe kan dat in combinatie met stijging van de vaste schulden?	De toename van het vreemd vermogen is gebaseerd op de financieringsbehoefte voor de investeringen. Als het eigen vermogen niet evenredig meegroeit, zullen we tzt financieringen moeten aantrekken. Deze toekomstige rente- en aflossingslasten voor de in de toekomst mogelijk benodigde financiering zijn niet in de meerjarenraming verwerkt.
1.1	VVD	8 en 16	Is de Participatiestrateeg verwerkt in deze cijfers? Het antwoord is ja, maar waar kunn we deze toelcihting en cijfers zien? Wat zijn de specifieke bedragen per jaar voor deze participatiestrateeg?	Dit is in de kadernota 2027 verwerkt. Categorie 2, blz. 7 kadernota. Dit is een Raadsbesluit geweest. De kosten van de strateeg zijn opgenomen in de loonkosten van 2027 - 2028. Deze zijn voor 2027 € 137.000 en voor 2028 € 143.000 conform het Raadsbesluit van 2 juli 2026.
1.1	VVD	9 en 96	Het bedrag voor de stelpost HBH/WMO betreft voor het jaar 2029: € 1.744.000 en voor het jaar 2030: € 1.821.000. De stelpost voor de vangnetregeling HBH betreft voor het jaar 2029: -/- € 521.000 en voor het jaar 2030: -/- € 544.000. Voor de aangekondigde korting in het gemeentefonds op dit thema worden deze stelposten opgenomen, hierdoor heeft deze maatregel een budgettair neutraal effect op de begroting Dit is conform het begrotingsadvies van de Provincie/VNG. De uitname uit het gemeentefonds is reeds eerder bij de Bestuursrapportage 2026 verwerkt, de stelposten daarentegen bij de Begroting 2027, daardoor is per saldo dit budget neutraal verwerkt. Door gerealiseerde besparingen binnen Hulp bij het Huishouden (HbH) ontstaat ruimte om € 115.000 binnen het Wmo-budget vrij te maken. Bovenstaande punten hebben geen relatie met elkaar. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** stel dat de aanname voor 2029 en 2030 niet uitkomt, lopen we dan een risico van in totaal 1.065.000 euro? En levert dit risico's op voor het weerstandsvermogen? En hoe is de	De stelpost voor 2029 betreft: € 1.223.000 (1.744.000-521.000) en voor 2030: € 1.277.000 (1.821.000-544.000). Enerzijds heeft er een uitname uit het gemeentefonds plaatsgevonden, echter voor de inwoners die niet in staat zijn de huishoudelijke hulp zelf te regelen is er geld aan het gemeentefondas toegevoegd (vangnet). De verwerking van de stelpsten is conform de uitgangspunten van het begrotingsadvies Provincie én de VNG. Het kabinet heeft het voornemen om de huishoudelijke hulp als algemene voorziening grotendeels te schrappen. Het rijk is verantwoordelijk voor tijdige invoering van wet- en regelgeving. Bij uitstel of afstel van wet- en regelgeving geldt dat dit voor rekening en risico rijk is. De besparing van 115.000 is bereikt door de dienstverlening opnieuw aan te besteden en gelijktijdig de financieringssystematiek te wijzigen van resultaatgerichte naar inspanningsgerichte bekostiging. De implementatie hiervan is ondersteund door

			115.000 euro vrijgemaakt, waar komt dit vandaan? Wat zijn de gerealiseerde besparingen?	de invoering van nieuw beleid. Zo wordt bij de vaststelling van de omvang van maatwerkvoorzieningen gebruikgemaakt van het objectieve normenkader van bureau HHM. Daarnaast is het project Huishouden op Eigen Kracht gestart, gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners. Deze maatregelen hebben gezamenlijk bijgedragen aan de gerealiseerde kostenreductie waardoor er in 2027 een ombuiging mogelijk is.
1.1	VVD	8	Conform het raadsbesluit van 16 mei 2024 is er vanaf 2027 structureel €303.500 beschikbaar voor de exploitatie, beheer en onderhoud van het Dorpshuis. Er is dus al structureel geld opgenomen voor de exploitatie van het Dorpshuis. Daarnaast heeft de gemeente geen specifieke uitkering (SPUK) voor weerbaarheid. Onderdelen binnen de algemene uitkering behoren tot de algemene middelen van de gemeente. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Dit was in de kadernota 2027 op blz 8 een structurele PM post. Echter nu blijkt dat in 2024 dit al bekend was. Hoe kan het zo zijn dat dit in de kadernota niet is opgenomen. En een meerjarenperspectief heeft gepresenteerd wat niet klopt met de werkelijkheid. Waar in de begroting vinden wij de 303.500 euro? Op blz 2 van het raadsvoorstel staat dat de kapitaallasten starten een jaar na de opening. Dat is nu 2027 openen, dus 2028 start pas de kapitaallasten. Geeft dit 3 ton financiele ruimte in 2027?	Zoals aangegeven in het eerdere antwoord is er bij het raadsbesluit van 16 mei 2024 besloten dat er vanaf 2027, structureel €303.500 is opgenomen voor de exploitatie, beheer en onderhoud van het Dorpshuis. Dit bedrag zit vanaf dat raadsbesluit meerjarig verwerkt in onze begroting. Bij de toelichting van de PM-post in de Kadernota 2027 wordt aangegeven dat de gemeente samen met Stichting Dorpshuis aan het werken in naar een huur- en exploitatieovereenkomst. Dit zal bestaan uit een exploitatiebijdrage aan de Stichting en huurinkomsten die de gemeente ontvangt. De PM post was opgenomen omdat het momenteel nog niet bekend is of dit bedrag van €303.500 in totaal toereikend is. Het uitgangspunt en streven van de gemeente is om binnen dit bestaande budget te blijven, en geen extra middelen hiervoor aan te vragen. De kapitaallasten staan los van het budget van €303.500. Deze zijn gekoppeld aan het investeringskrediet. Bij de begroting 2027 is rekening gehouden dat de kapitaallasten van het Dorpshuis pas vanaf 2028 gaan lopen.
2	GB	7 en 8	Wat was de oorspronkelijke inschatting van het aantal overnachtingen?	Voor 2027 was een inschatting gemaakt voor ca. 1,75 miljoen totaal aantal overnachtingen. In de begroting 2027 is een nieuwe inschatting gedaan voor ca. 1,53 miljoen totaal aantal overnachtingen.
			en wat is het aantal overnachtingen waar nu mee gerekend is?	

2.5	CDA	33	in het antwoord geeft u duidelijk weer hoe de kosten/baten verlopen tot maart 2027. De vraag blijft staan welke financielle gevolgen er hangen aan:	
2.5	CDA	33	De opgaves en uitvoering van de spreidingswet?	De financiële gevolgen van de uitvoering van de spreidingswet zijn onder meer afhankelijk van de vorm waarin de opvang van asielzoekers wordt georganiseerd. Het uitgangspunt is echter dat de uitvoering binnen de daarvoor beschikbare financiële kaders moet blijven, in lijn met de Doelgroepflexibele regeling (DFR) en de uitgangspunten die de raad vaststelde ten aanzien van de opvang van asielzoekers.
2.5	CDA	33	In maart worden de Oekraiense ontheemden inwoner van onze gemeente; Welke gevolgen heeft dit op de woningbouw ontwikkeling? Welke Rijksgeldstromen stoppen als men inwoner gaat worden? Hoe worden eventuele tekorten gedekt? Over welke te korten praten we dan? (denk hierbj ook aan beveiliging, begeliding, leefgeld en dagbesteding. De verplichting van huisvesting? En welke verdere financielle gevolgen heeft dit voor onze gemeente? Graag een uitsplitsing in huidige kosten en baten, en de kosten en baten na 1 april 2027	Door de recente verlenging van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming moeten gemeenten na 4 maart 2027 in ieder geval nog een jaar langer opvang organiseren. Daarvoor is de Doelgroepflexibele regeling (DFR) van toepassing. Het uitgangspunt is dat de uitvoering plaatsvindt binnen de geldende financiële kaders van de DFR. Alle Oekraiense ontheemden zijn ingeschreven in de BRP. Daarnaast is nog niet volledig duidelijk hoe de transitie uit de tijdelijke bescherming wordt vormgegeven door het Rijk en welke consequenties dit heeft voor gemeenten, zowel financieel als organisatorisch. De mogelijke gevolgen hiervan zijn daarom op dit moment nog niet volledig in beeld.
2	VVD	38	De stijging van de begroting voor venster 2 van € 41,8 miljoen in 2026 naar € 45,2 miljoen in 2027 wordt grotendeels verklaard door indexaties en contractuele afspraken over volumegroei en prijsstijgingen. Alleen de huisvestingskosten van De Wetering (€ 65.000) zijn als aanvullende post aan venster 2 toegevoegd. De stijging betekent dus niet dat er voor € 3,4 miljoen aan nieuw beleid of nieuwe uitgaven is bijgekomen. De stijging van de begroting leidt niet automatisch tot een groter risico voor het weerstandsvermogen. De kostenstijgingen komen grotendeels voort uit bestaande contracten en afspraken. Uiteraard blijven we de financiële ontwikkelingen, de in-, uit- en doorstroom over de treden en de risico's binnen het sociaal domein volgen.	De stijging van de begroting voor venster 2 met € 3,4 miljoen (circa 8,1%) wordt veroorzaakt door een combinatie van prijsstijgingen en volumegroei binnen bestaande contracten en afspraken. De indexatie verschilt per voorziening: bij subsidies wordt het CPI toegepast, bij zorgaanbieders gelden onder meer afspraken over OVA en CPI en bij regionale inkopen en gemeenschappelijke regelingen spelen zowel prijs- als volumeontwikkelingen. Omdat deze effecten verweven zijn in de contracten op de verschillende treden van het sociaal domein, is een exacte uitsplitsing niet direct beschikbaar. De stijging betekent dus niet automatisch dat sprake is van nieuw beleid.

			VERDUIDELIJKENDE VRAAG: Hoe is de uitsplitsing tussen volumegroei, prijsstijgingen, bestaande contracten en afspraken. Er is een stijging van ruim 7%, hoe is die te verklaren? Kan de volumegroei in het bijzonder nader worden gespecificeerd.	
6	VVD	23	Zodra de definitieve beschikkingen voor deze specifieke regelingen duidelijk zijn zullen deze verwerkt worden in het eerstvolgende P&C-product, in dit geval de 1e Bestuursrapportage 2027. Deze mutaties zullen budgetneutraal verwerkt worden en hebben dus geen invloed op het begrotingssaldo. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Hoe kun je zonder de definitieve beschikkingen te weten, concluderen dat het budgetneutraal wordt verwerkt? Als dit ten laste wordt gebracht van de algemene reserve, kunnen we dan stellen dat de financiele positie slechter wordt door een tegenvaller?	Uitgangspunt is dat de uitgaven in het kader van de specifieke uitkering (SPUK) niet hoger zijn dan de subsidie die hiervoor door het Rijk wordt verleend. De aan de regeling verbonden lasten worden gedekt door de tegenoverstaande rijksbijdrage. Hierdoor wordt de SPUK-regeling budgetneutraal verwerkt in de begroting en leidt deze per saldo niet tot een begrotingstekort. Ook als het definitieve beschikkingbedrag bekend is, blijft dit uitgangspunt van kracht. De uitgaven worden afgestemd op de daadwerkelijk beschikbare rijksmiddelen. Ten laste brengen aan de algemene reserve is hierbij niet aan de orde.
8	VVD	30	Per 1 januari 2027 wordt het Sterk Lokaal Team (SLT) structureel verankerd in de organisatie. De afgelopen jaren is ervaring opgedaan met de expertises jeugd en gezin en de Participatiewet, waarvoor in totaal 6 fte beschikbaar is. In 2027 wordt het team doorontwikkeld met de expertises geldzaken en maatschappelijke ondersteuning. Hierdoor kan vanuit verschillende leefgebieden integraal naar hulpvragen worden gekeken en krijgt het team meer slagkracht dan in de afgelopen jaren. De uitbreiding is grotendeels een verschuiving van bestaande formatie en daarmee budgetneutraal. Om de begroting sluitend te krijgen, is ervoor gekozen de werving van één medewerker uit te stellen naar 2028. De transformatie wordt in 2027 voortgezet, waarbij we de instroom bij het SLT monitoren en ook inzetten op andere projecten en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen en afschalen van specialistische hulpverlening. Zo werken we aan passende ondersteuning voor inwoners en volgen we de ontwikkelingen om waar nodig bij te sturen.	Deze medewerkers zijn budgetneutraal. Het team Geldzaken biedt inwoners op dit moment al begeleiding en coaching gericht op financiële zelfredzaamheid. Door deze expertise onderdeel te maken van het SLT veranderen de werkzaamheden niet substantieel, maar wordt de expertise ingezet in samenhang met andere leefgebieden. Zo versterkt Geldzaken de expertise Jeugd en Gezin bij vraagstukken rondom bestaanszekerheid binnen gezinnen. Andersom biedt de expertise Maatschappelijke Ondersteuning ondersteuning wanneer psychische of psychosociale problematiek het zicht op of beheer van de financiën belemmert. Het gaat hierbij om een verschuiving van bestaande formatie, die op zichzelf geen extra vacatures oplevert. Het uitstel van één medewerker komt voort uit de noodzaak

			VERDUIDELIJKENDE VRAAG: Zijn dit medewerkers die al bij de gemeente werkzaam zijn en u gaan werken binnen het SLT? Zo ja, wat gebeurt er met de openvallende taken en vacatures binnen de organisatie. Zijn deze reeds opgenomen in het aantal vacatures (23 FTE) of komen deze hier nog bij? En zijn de SLT's dus niet budgetneutraal? **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Uitgangspunt voor het SLT is dat er dure zorg (trede 4) te voorkomen. Waarom wordt dan de werving een medewerker uitgesteld tot 2028. Immers dit werk moet een besparing opleveren	tot het sluitend krijgen van de begroting 2027. Hierbij zijn alle mogelijkheden die op zeer korte termijn gerealiseerd konden worden op tafel gelegd en is er hier ruimte voorzien in het budget. Echter, we onderschrijven het belang van het SLT en we geloven in de kracht tot besparingen die voortkomen vanuit de inzet van het SLT. Door de diverse kritische vragen die zijn gesteld, onderzoeken we of dat we budgetneutraal alsnog de medewerker doorgang kunnen geven in 2027.
2.4	GB		Het antwoord richt zich vooral op fysieke toegankelijkheid. Hoe worden de belangrijke andere 2 pijlers , namelijk digitale toegankelijkheid en bewustwording hierin meegenomen	Voor het antwoord gericht op de fysieke toegankelijkheid omdat we de vraag interpreteerden als vraag voor de accommodaties. In de lokale inclusie agenda komt ook aandacht voor de pijlers digitale toegankelijkheid en bewustwording. Hiervoor is ook gemeentebreed aandacht zoals voor toegankelijke websites, protocol voor sociale media en communicatie in B1. Dit is ook terug te zien in paragraaf 2.1 van de begroting over dienstverlening.
2.6	GB		Eerdere inout cultuurnacht heeft kunst en cultuur zichtbaarder gemaakt…	
			Welke voorbeelden zijn er te noemen?	Voorbeelden van de bijdragen aan zichtbaarheid zijn een netwerkavond voor culturele partners, nieuwe verbindingen gelegd, het ophalen van behoeften uit het veld, een cultuurnieuwsbrief en de (mede)organisatie van het cultuur festival.
			Theater Het Klavier; hier zien we programmering door 1 groep initiatiefnemers. In hoeverre weten stichting en verenigingen dat zij ook gebruik kunnen maken van de theaterzaal?	Verhuur van de theaterzaal verloopt momenteel via BijAnton. Wij gaan ervan uit dat stichtingen en verenigingen bekend zijn met de mogelijkheid om gebruik te maken van de zaal. Binnen de nieuwe pilot wordt hier aanvullend aandacht aan besteed, zodat de mogelijkheden voor een bredere groep gebruikers nadrukkelijk onder de aandacht worden gebracht.

2.7	GB		Het gaat hier om de inzet van deel hulpmiddelen. Dit antwoord is niet toereikend. Wat wordt hiermee gedaan en wat is de consequentie voor de gebruikers?	Op een aantal locaties wordt de inzet van een deelhulpmiddel als algemene voorziening onderzocht. Bij inwoners die zich (nieuw) bij het Zorgloket melden met een hulpvraag op het gebied van mobiliteit wordt onderzocht of het deelhulpmiddel een passende oplossing biedt. In dat geval is het deelhulpmiddel een voorliggende oplossing en wordt er geen individuele maatwerkvoorziening verstrekt. Daarnaast lossen deelhulpmiddelen de brandveiligheid in appartementencomplexen op, zorgt het voor doelmatige inzet van voorzieningen die aansluiten bij de gebruiksbehoefte, is het passende ondersteuning aan alle inwoners, ook als er geen stallingsruimte (te maken) is voor een dergelijk hulpmiddel en draagt het bij aan duurzaamheid.
3.1	CDA	42	Het antwoord introduceert naast de begrotingswaarde van 21% ook een beleidsdoelstelling van 25%, een gerealiseerd percentage van 42,5% voor woningen en een percentage van 23% voor bedrijven. Kan het college toelichten welke van deze percentages als officiële streefwaarde moet worden beschouwd en waarom de cijfers voor bedrijven en de gehanteerde gemiddelde ambitie van 30% niet in de begroting zijn opgenomen?	De bestuurlijk vastgestelde ambitie bedraagt 25% benutting van het totale dakoppervlak voor zonne-energie in 2030. Omdat geen tussentijdse doelstellingen zijn geformuleerd, is een vergelijking met tussenliggende jaren beperkt mogelijk. Wel kan worden vastgesteld dat de ambitie voor 2030 reeds is behaald.
1	VVD	41	In Venster 3 worden bij de thema's diverse risico's kwalitatief benoemd, maar ontbreken de financiële risicoclassificatie (kans x financiële impact), de kosten van beheersmaatregelen en het restrisico in euro's. Dit geeft een onvolledig en vertekend beeld van de werkelijke risicopositie. Hoe kan de raad erop vertrouwen dat het algemene weerstandsvermogen van de gemeente toereikend is, als de beleidsrisico's uit Venster 3 niet hard financieel zijn gekwantificeerd, en is het college bereid deze kwantificering alsnog per risico aan te leveren? **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Voorbeeld blz 61, netcongestie: hierin staat het risico benoemd, en de beheersmaatregelen, maar wat is de inschatting van het restrisico en waar is de kwantificering in euro's?	Bij de risicowaardering gaan we uit van de kans x financiële impact. De beheersmaatregelen die erna worden geformuleerd zijn bedoeld om het risico te doen afnemen. Deze worden niet op voorhand gekwantificeerd op basis van een potentieel maar achteraf op basis van het daadwerkelijke effect. Op basis van het effect van de beheersmaatregelen wordt het risicobedrag bijgesteld. Om die reden worden hier en in de paragraaf risicobeheersing wel beheersmaatregelen benoemd maar geen waardering en restrisico opgenomen.

7	VVD	42	In 2026 zijn de locaties getoetst door Enexis en akkoord bevonden. Bij die toetsing door Enexis is ook bekeken of er nog ruimte is op het stroomnet. Het is aan de exploitant om de businesscase rond te krijgen. Alle risico hiervoor ligt bij de exploitanten en niet bij de gemeente. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** zit er een financieel voordeel voor de gemeente? Als de exploitant beheerder wordt van de laadpaal, in hoeverre heeft de gemeente invloed op slim-laden om het netwerk qua belasting te ontzien? Welke relatie zit er tussen de toename van laadpalen en doelen van de gemeente? Gaat de toename van laadpalen ten koste van de stroomaansluitingen van nieuwe woningen cq. de verzwaring van aansluitingen om warmtepompen te kunnen realiseren?	Er zit geen financieel voordeel aan voor de gemeente. De gemeente heeft geen invloed op het slim-laden. Hierover zijn wel afspraken gemaakt tussen Enexis en de Exploitant. Enexis kan bv minder stroom leveren voor de laadpalen tijdens piekuren. De toename van laadpalen hangt direct samen met meerdere gemeentelijke doelen, zeker als we kijken naar de ambitie van de gemeente Loon op Zand om in 2050 klimaatneutraal, energieneutraal en klimaatbestendig te zijn. Ja, indirect kan er wel concurrentie ontstaan, vooral in gebieden met netcongestie zoals in onze gemeente. Zowel laadpalen, warmtepompen als nieuwe woningen vergroten de elektriciteitsvraag. Als veel huishoudens tegelijkertijd laden, koken en verwarmen, ontstaan piekbelastingen waardoor het lokale net sneller vol raakt. Als dit optreedt zal tijdens de piek de stroom voor de laadpalen afnemen of zelfs worden uitgeschakeld.
	VVD	43	Dit kan nog niet gekwantificeerd worden omdat de verdere uitwerking via de opbouw van een netwerk pas in 2027 vervolg krijgt. We hebben de raad in juli hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Als dit kosten met zich meebrengt, gaan dan alsnog de kosten voor de inwoner omhoog? Als de kosten stijgen, kunnen dan andere kosten worden verlaagd om het totaal aan kosten niet te laten stijgen?	Een circulair ambachtscentrum brengt doorgaans extra kosten met zich mee voor bijvoorbeeld huisvesting, personeel, logistiek, en bewustwordingsactiviteiten, reparatievoorzieningen en kringloopactiviteiten. De vraag is vervolgens hoe deze kosten zich verhouden tot de besparingen die een circulair ambachtscentrum oplevert. Minder restafval, meer zuivere stromen, meer recycle. etc. In eerste instatie zullen kosten stijgen voor onze inwoners, later zullen ze hier weer voordeel uit halen.
22	VVD	48	Toename Lasten omgeving bestaan met name uit € 700k extra afschrijvingen en € 200k a.g.v. het niet langer doorbelasten van overhead aan investeringen, zie ook hoofdstuk Financieel Perspectief vanaf pagina 7. Toename lasten duurzaamheid bestaan met name uit € 300k extra afschrijving, € 300k extra uitgaven duurzaamheidsprogramma en € 300k uitgaven afval/riolering gerelateerd. Sturingsmogelijkheden bestaan uit temperen, uitstellen danwel afzien van investeringsplannen en/of afval- en riolering gerelateerde uitgaven. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** Wat zijn de veroorzakers van de 700k extra afschrijvingen en waaruit bestaat de 200k overhead die niet doorbelast wordt? Welke keuzes kan de raad maken om de 3 x 300k alsnog te bezuinigen?	Het grootste aandeel in de afschrijvingen komt voort uit de investeringen 'vervangingsinvesteringen 2026 - 2029' en 'levensduur verlengend groot onderhoud wegen 2026 - 2029'. Wat betreft de € 200k overhead verwijzen we naar pagina 9, laatste alinea ‘doorbelasting loonkosten en overhead’ waarin staat toegelicht dat de overheadkosten niet langer worden toegerekend aan de investeringen in gemeentelijke voorzieningen. Onder de overhead vallen uitgaven voor leidinggevenden, medewerkers teams financiën, communicatie, informatie en communicatie, bestuur, huisvestingslasten gemeentehuis etc.

PAR.1	CDA	55	De vermakelijkheden retributie werd wel vernoemd in de presentatie die aan de raad is voorgelegd. Wat is de verhouding tussen de reclamebelasting en de vermakelijkhedenretributie op het bedrag wat er voor 2027 is begroot? Deze twee aparte belastingen hebben allebei andere creteria, klopt het dan ook dat voor de reclamebelasting niet de t-2 systemathiek gehanteerd wordt? Worden deze verschillende belastingen wel apart voor gelegd aan de raad eind 2026 voor het jaar 2027? In de raadsvergadering van December jongstleden is er afgesproken dat er onderzocht zou worden naar een alternatief voor de vermakelijkhedenretributie. In deze begroting trekt u de bedragen samen met de reclamebelasting, graag uitleg waarom hier voor gekozen is en wat dit voor consequenties heeft voor de heffingen die aankomende december besproken gaan worden. In de afgelopen 2 jaar is er een bedrag van 15 ct per betalende bezoeker gehanteerd, wat is de rekenmethodiek die er in deze begroting is toegepast en met welke bedragen per bezoeker? Welke projecten/kosten zijn in deze begroting meegenomen welke onderdeel zijn van de berekeningen van de vermakelijkhedenretributie?	Er is geen verhouding tussen de reclamebelasting en de vermakelijkhedenretributie. De ondernemingen en de winkeliers zijn geen vermakelijkheid. Er is een vemakelijkheid in Loon op Zand en dat is de Efteling. Verder heeft de reclamebelasting geen T-2 systematiek. De belastingen worden in de raadsvergadering van december 2026 voorgelegd bij de behandeling van de belastingverordeningen 2027. De vraag waarom hiervoor is gekozen is een politieke vraag en valt niet onder de beantwoording van de technische vragen. Het tarief wordt geïndexeerd met de CPI meicirculaire. Dit is 2,1%. Er is nu weer gerekend met 0,15 cent afgerond. Niet afgerond is het 0,153.
PAR.2	CDA	64	Het college geeft aan dat de gemeente materieel aan de eisen voldoet, maar dat de documentatie, bewijsvoering en het ISMS nog verdere ontwikkeling vragen. Kan het college aangeven welke onderdelen op dit moment nog niet volledig op orde zijn ten opzichte van onderandere de eisen uit de BIO en de Cyberbeveiligingswet? Welke risico's brengt dit met zich mee voor compliance, toezicht en bestuurlijke verantwoording, en binnen welke termijn verwacht het college deze tekortkomingen te hebben opgelost? en waarom is op deze met de huidige versnelling van ict problemen in de wereld geen bugget voor nodig in de begroting?	De BIO 2.0 vraagt om een andere benadering van informatiebeveiliging. Waar voorheen de nadruk vooral lag op het treffen en afvinken van afzonderlijke maatregelen, ligt de nadruk nu meer op een samenhangend en continu proces van risicobeheersing, sturing, controle en verbetering. De belangrijkste aandachtspunten liggen bij de verdere borging van het ISMS, risicomanagement, leveranciersmanagement en de aantoonbaarheid van maatregelen. De benodigde software is inmiddels aangeschaft en wordt in 2027 ingericht. Daarmee wordt een belangrijke verbeterslag gerealiseerd. De belangrijkste risico's zijn een beperkte aantoonbaarheid richting toezichthouders en vertraging in de structurele borging van informatiebeveiliging. Het ontbreken van aanvullende formatie binnen de organisatie maakt het lastiger deze risico's snel en structureel te mitigeren. Vooralsnog is geen aanvullend budget beschikbaar en zal dit voor de kadernota 2028 opnieuw bekeken worden. Ook in de Brabantse norm weerbare overheid wordt hier aandacht voor gevraagd.

PAR.4	CDA	77	Opzoek naar een structurele oplossing: Graag een verdeling per venster aangaande de openstaande vacatures waarbij ook de "kleinere vrijgevallen uren" ook toegespitst worden per domein. Dit over het jaar 2026	Er is contact gezocht met de indiener van de vraag om de vraag te bespreken. Het is niet gelukt om de vraag te bespreken. Wij zien deze vraag als uitvoeringsinformatie en niet als een verdiepende vraag over de begrotng.
PAR.4	CDA	86	Dank voor de nieuwe tabel. Deze geeft echter meer weer dan de tabel in de begroting. Niet alleen zijn de risico's aangevuld maar geeft het ook twee extra kolommen met daarbij de financielle bijdragen vanuit de gemeente. Er staan hier nog 5 kolommen leeg. Graag een toevoeging van de bijdrages ongeacht niet of bestaand beleid. €0,00 is ook een bedrag. Daarnaast graag ook een totaal overzicht van alle verbonden partijen waarmee onze gemeente een belang mee heeft. Met daarbij het thema van de verbinding.	Er is geen financiële bijdrage van toepassing voor de overige gemeenschappelijke regelingen, bijdrage is nihil (€ 0,00). Verder verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen in de begroting voor het overzicht van de verbonden partijen.
PAR.4	CDA	96	Graag een overzicht van het aantal containers met daarbij de verdeling van inhoud tussen Kunts/cultuur, sportmiddelen, oud kantoormeubilair. Er vanuitgaande dat de podiumdelen reeds in het klavier staan	Er is contact gezocht met de indiener van de vraag om de vraag te bespreken. Het is niet gelukt om de vraag te bespreken. Wij zien deze vraag als uitvoeringsinformatie en niet als een verdiepende vraag over de begrotng.
PAR.4	CDA	96	bij het uitstellen van de vijfde medewerker in het SLT blijven nog steeds de vragen open staan:	
PAR.4	CDA	96	Wat zijn de financiële gevolgen van het vertragende effect voor 2027? Graag een inschatting van de kosten en de koppeling met de lasten in Trede 4	Zoals in de eerdere beantwoording uitgelegd zijn concrete financiële gevolgen op dit moment niet te bepalen.
PAR.4	CDA	96	Wat zijn de financiële gevolgen van het vertragende effect 2028 en verder? Graag een relatie tussen de kosten en de baten in de ombuigingen en de druk in Trede 4	Zoals in de eerdere beantwoording uitgelegd zijn concrete financiële gevolgen op dit moment niet te bepalen.
PAR.4	CDA	96	Wat heeft het uitblijven van deze invulling voor effect op de overige medewerkers? Graag meer info over werkdruk, caseload, risico's en kwaliteit	Het SLT bestaat uit vier expertises die elk op een andere manier kunnen bijdragen aan het voorkomen of afschalen van specialistische hulp. Bij het uitstellen van een medewerker moet daarom worden afgewogen op welke expertise tijdelijk minder kan worden ingezet, zodat de financiële gevolgen beperkt blijven. Ook speelt hierin mee welke medewerkers al in dienst zijn en waar de formatie kan worden aangepast. Aan de hand hiervan kunnen we specifieker ingaan op het effect van overige medewerkers. Echter, we onderschrijven het belang van het SLT en we geloven in de kracht tot besparingen die voortkomen vanuit de inzet van het SLT. Door de diverse kritische vragen die zijn gesteld, onderzoeken we of dat we budgetneutraal alsnog de medewerker doorgang kunnen geven in 2027.

PAR.1	VVD	56	In de begroting zijn alle bekende ontwikkelingen voor het beheer en onderhoud van de riolering verwerkt, waarbij is uitgegaan van geïndexeerde meerjarige riooltarieven. De op pagina 56 vermelde tarieven voor de jaren 2028-2030 zijn abusievelijk zonder indexatie opgenomen. Door het gesloten begrotingssysteem worden financiële voor- en nadelen verrekend via de voorziening riolering en hebben deze geen effect op het begrote resultaat. De gemeenteraad stelt formeel alleen het tarief voor 2027 vast. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** is daarmee de tabel op blz. 56 bovenaan, het bedrag voor 2028, 2029, en 2030 onjuist qua bedrag voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde?	De bedragen voor 2028, 2029 en 2030 zijn berekend met de gegevens van 2026. In 2027 worden deze opnieuw berekend voor 2028 en verder. Het tarief betreft een vast bedrag per perceel en een bedrag op basis van het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
PAR 2	VVD	67	In de begroting 2026 zien we een bedrag van -€292.000 bij de voorraden. Dit komt grotendeels door de negatieve boekwaarde van de actieve grondexploitatie Westwaard. Dit betekent dat er in 2025 meer inkomsten dan uitgaven waren ontvangen binnen de grondexploitatie waardoor de boekwaarde negatief was. Bij het opstellen van de begroting 2027 wordt er gekeken naar boekwaarde 2026, waar we meer uitgaven dan inkomsten zien binnen de actieve grondexploitatie van Westwaard. Om deze reden is het bedrag nu €415.000. **VERDUIDELIJKENDE VRAAG:** op blz. 89 staat een verwacht negatief saldo van 2 miljoen, met een verliesvoorziening van 0. Hoe is dit te verklaren?	Zoals onder de tabel staat vermeld is de verwachte eindwaarde van € -1,983, een positief saldo. Dit betekent dat er meer inkomsten dan uitgaven verwacht worden, wat dus resulteert in een positief saldo. Een verliesvoorziening is dus niet nodig.
PAR 2	VVD	67	De netto vlottende schuld wordt in de geprognotiseerde balans gebaseerd op het bedrag uit de jaarrekening van voorgaand jaar. In de begroting 2026 is daarom uitgegaan van het saldo van de jaarrekening 2024. In dat saldo was een kasgeldlening opgenomen van € 5 mln die in 2025 is afgelost **VERDUIDELIJKENDE VRAAG**: op blz 67 is een sprong zichtbaar van 7 miljoen. In de beantwoording is 5 mln aangegeven, waar is de andere 2 miljoen gebleven? Waarvoor is korte termijnlening aangegaan.	Het verschil van € 2 mln wordt veroorzaakt door mutaties in overige kortlopende passiva zoals crediteuren en overlopende posten. De kasgeldlening is een instrument om kortlopende liquiditeitstekorten op te vangen.
PAR3	VVD	73	Par 73 geplande overzicht: onder andere Marktstraat en Hilsestraat zijn projecten die naar achteren zijn geschoven. In de begroting 2026 waren hier bedragen aan gekoppeld en nu alleen de status. Waarom is ervoor gekozen geen bedragen op te nemen? En wat is het effect op langlopend vreemd vermogen en de rentelast? Hoe sluit dit aan bij blz 103 investeringsplan waar wel bedragen zijn genoemd maar geen projecten. Kan dit duidelijker? V**ERDUIDELIJKENDE VRAAG:** is de constatering juist dat er projecten zijn opgeschoven? Zo ja, wat zijn de financiele consequenties (meerjarig)?	Het klopt dat er projecten zijn opgeschoven. De kapitaallasten van deze investering worden daarmee dus ook naar achteren geschoven wat een verschuiving van de lasten veroorzaakt.